



Kultura



Georgia



*Takiego miejsca jeszcze nie
widziałem*



Witamy w Gruzji!

Za chwilę odkryjesz kraj bogaty w historię, tradycję, dumę i przyjaźń. Krainę tak przyjazną, bogatą i żyzną, że stała się domem dla praprzodków współczesnego człowieka. To właśnie w Gruzji odkryto najstarsze szczątki współczesnego człowieka po opuszczeniu przez niego Afryki. Ich wiek określa się na prawie dwa miliony lat.

Historia Gruzji jest wprost niesamowita: poczynając od pierwszych Gruzinów żyjących w cieniu potężnego Kaukazu, poprzez starożytny grecki mit o Jazonie i Argonautach, poszukujących złotego runa, królów i królową, którzy nawrócili Gruzję na chrześcijaństwo w IV w. n.e., aż po wydarzenia XX i XXI.

Nieważne czy odwiedzisz nasze starożytne miasta skalne, zachwycisz się najwyższą położoną wioską w Europie, czy też będziesz rozkoszować się obrazami i dźwiękami wspaniałego teatru, potraw, sztuki, wina i muzyki. Gruzja już na zawsze pozostanie w Twoim sercu.





Starożytna złota historia

Historia wielu krajów sięga czasów starożytnych. Jednak tylko nieliczne są w stanie, tak jak Gruzja, cofnąć się w swoich dziejach niemal dwa miliony lat. Odnalezione w górach na południe od Tbilisi szczątki ludzkie sprzed 1,8 miliona lat, stanowią brakujące ogniwo w wędrówce człowieka z Afryki do Europy.

Jest wiele powodów by odwiedzić Gruzję. Jednym z nich jest właśnie złoto. Nasze muzea, a nawet historie, które opowiadamy, są wręcz przesycone tym kruszcem: złote statuetki i figurki, pasy i korony prastarych plemion i ludów, np. tych zamieszkujących tereny starożytnej Kolchidy.

Powszechnie uważa się, że to właśnie starożytni mieszkańcy Kolchidy zainspirowali do wyprawy naszych najślynniejszych gości: Jazona i Argonautów. Jak podaje legenda, w Kolchidzie znajdowało się słynne, cudowne „złote runo”. Zadaniem Jazona



i Argonautów było sprowadzenie runa do Grecji. Prawdopodobnie sama idea złotego runa narodziła się w związku z praktyką wylawiania złota z wartkich górskich rzek przy pomocy owczej skóry, pozostawianej w rzece na noc.

Po wyjęciu skóry z wody, rozwieszano ją na drzewie i suszono, a złoto można było dosłownie wyczesywać przy użyciu grzebienia. Cała historia wyprawy Jazona po złote runo, jego spotkania z gruzińską księżniczką Medeą - słynącą z magicznych umiejętności córką króla Kolchidy – Ajetesa, została opisana przez Homera w „Odysei”.



Religia

Jako jeden z pierwszych krajów na świecie, który już w IV w. n.e. przyjął chrześcijaństwo, współczesna Gruzja jest dumna z tego, że jej mieszkańcy cieszą się całkowitą swobodą religijną. Choć w kraju dominuje chrześcijaństwo, Gruzja to jedno z niewielu państw, w którym obok siebie pokojowo współistnieją kościoły, meczety, i synagogi. Spacerując ulicami Tbilisi łatwo stracić rachubę, próbując policzyć budynki religijne i miejsca kultu. I każdy z nich jest tu mile widziany.



Kościóły i twierdze

Gruzja szczyci się wspaniałą, sięgającą 1300 lat, tradycją architektury. Architektura to jeden z najistotniejszych przejawów wizji artystycznej i dziedzictwa narodowego. Słynne kopuły, dominujące w gruzińskiej architekturze sakralnej, pojawiają się również w zabudowaniach mieszkalnych.

W Gruzji rozwinęły się dwie główne formy budownictwa sakralnego: świątynie krzyżowo-kopułowe i bazyliki. Forma bazyliki pojawiła się w Gruzji za sprawą wpływów rzymskich i helleńskich.

Przełom wieku VII to epoka niezwykłych dokonań w dziedzinie architektury. Kościół Dźwari (przykład nowej formy architektonicznej, która rozwinęła się z tetrakonchosu), oryginalny zarówno pod względem projektu jak i koncepcji, stał się w krótkim czasie wzorem do naśladowania dla wielu architektów.

Wiek VIII i IX to ciekawy okres przejściowy, w którym pojawiły się formy hybrydowe, takie jak połączenie świątyni krzyżowo-kopułowej i bazyliki trójkościelnej. Na-

bardziej znamienite przykłady tego typu architektury obejmują kopułowy kościół Wacznadziani oraz kościół Kwelacminda z podwójną kopułą, znajdujący się w Gurdzaani. Ten okres w historii znany jest jako Złoty Wiek Gruzji.

Kolejna perła architektury to kościół Alawerdi pod wezwaniem św. Jerzego. Założony przez jednego z 13 Ojców Syryjskich – Józefa z Alawerdi w VI w., w wieku XI zyskał status kościoła episkopalnego.

W wiekach XV – XVI Królestwo Kachetii osiągnęło szczyt potęgi. Jego stolicą było założone przez króla Lewana miasto Gremi, które stało się jednym z najważniejszych centrów handlowych i gospodarczych epoki feudalnej. Jedyny w swoim rodzaju zamek Gremi z kościołem Archanioła jest obowiązkowym punktem zwiedzania na mapie Gruzji.

Kolejnym przykładem wspaniałych dokonań architektonicznych i artystycznych jest katedra Sweticchoweli. Najbardziej interesujące są malunki na kolumnie – dzieło gruzińskich malarzy nadzorowanych przez Grigola



Guldżawarsaszwilego (XVII wiek). Sweticchoweli to także miejsce pochówku członków rodu Bagrationich i dostojników kościelnych. Jadąc z Tbilisi w kierunku północnym widać w oddali kompleks architektoniczny Ananuri. Jest to imponujący, elegancki system umocnień, wzniesiony w wieku XVI – XVII przez miejscowych władców. Wewnątrz kompleksu znajduje się wieża utrzymana w miejscowym, chewsurskim stylu.

Katedra Bagrati

Katedra Bagrati (z XI wieku) wznosi się na wzgórzu Ukimerioni w Kutaisi. Jak głosi napis na ścianie budowli, podłoga została położona w roku 1003, za panowania króla Bagrata III. To prawdziwe dzieło architektury średniowiecznej przez długi czas było zrujnowane, pozabawione kopuły i sufitu. Prace rekonstrukcyjne rozpoczęły się w ubiegłym stuleciu i trwają do dziś.

Kompleks Gelati

Kompleks Gelati to jeden z cudów

gruzińskiej architektury. Jednym z najważniejszych budynków jest Kościół Najświętszej Marii Panny, ufundowany przez największego króla Gruzji – Dawida Budowniczego, w 1106 roku. Poza tym, znajdują się tu XIII-wieczne kościoły pod wezwaniem św.

Jerzego i św. Mikołaja, a także budynek Akademii. W katedrze zachowały się wspaniałe mozaiki i malunki na ścianach. Pochowany jest tutaj król Dawid Budowniczny.

Twierdza Chertwisi

Twierdza Chertwisi położona jest na wysokim, skalistym wzgórzu, u zbiegu rzek Dżawacheti i Mtkwari, w miejscowości Artaani, w odległości 46 km od Achalciche, na trasie do Wardzii. Twierdza jest symbolem licznych walk o niepodległość i honor narodu gruzińskiego. Symbolizuje także siłę i niezależność Gruzinów.

Skalne miasta

Pośród niewielu godnych uwagi skalnych miast świata, te znajdujące się w Gruzji są szczególnie interesujące. Uplicyche, monaster Dawid Garedża i słynna na całym świecie Wardzia zostały zgłoszone na Listę Dziedzictwa Światowego UNESCO.

Powstanie Uplicyche, czyli „twierdzy władcy” datuje się na pierwsze lata ery żelaza. Położona jest na wysokiej, skalistej skarpie, nad brzegiem rzeki Mtkwari.

To wycięte w naturalnym piaskowcu, 8-hektarowe skalne miasto oparło się ludziom, mijającemu czasowi, erozji, a nawet trzęsieniom ziemi i stanowi dobry przykład połączenia architektury pogańskiej i chrześcijańskiej.

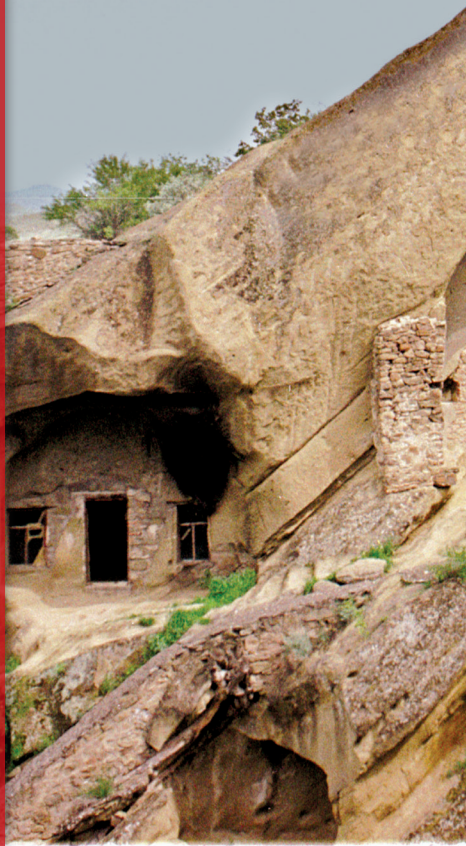
Monaster Dawid Garedża, położony na stokach góry Garedża, został ufundowany w VI wieku przez jednego z trzynastu Ojców Syryjskich, Ojca Dawida z Garedży. Ojcowie Syryjscy byli misjonarzami z Mezopotamii, którzy głosili chrześcijaństwo. W Gruzji byli też szanowanymi założycielami licznych klasztorów i miejsc kultu. W monasterze zachowały się świetnej jakości freski, niektóre z nich pochodzą z IX i X wieku. Złoty Wiek Gruzji znalazł swój najpełniejszy wyraz we wspaniałych freskach datowanych na XI – XIII wiek.

Niemal tysiącletnia historia niezwykłego miasta Wardzia sięga czasów Królowej Tamar. Budowę kompleksu rozpoczął jej ojciec – Król Jerzy III, natomiast Tamar kontynuowała jego dzieło. Wiele znajdujących się tu fresków datuje się na początek XII wieku. Na kompleks składają się kapliczki, dzwonnice, sekretne tunele, grotty mnichów, a także w pełni funkcjonujący po dziś dzień klasztor. Położony w niezwykle spokojnym, zapierającym dech w piersiach otoczeniu

gruzińskiej wsi, kompleks Wardzia silnie działa na wyobraźnię, przenosząc zwiedzających do czasów panowania Wielkiej Królowej.



*Jedne z najstarszych
zabudowań jakie
kiedykolwiek widziałem
z bliska*





KULTURA



Gruzińska muzyka

Gruzińska muzyka polifoniczna cieszy się popularnością na całym świecie. Stanowi ona urzekające połączenie dźwięków starożytnych i współczesnych. W 2001 roku UNESCO uznało ten rodzaj muzyki za „arcydzieło światowego dziedzictwa kultury niematerialnej”. Jej unikalny, lekko dysonansowy styl nie zmienił się od wieków. Już w I w p.n.e. grecki historyk Strabon opisał pieśni na wiele głosów, śpiewane przez jadących na bitwę Gruzinów. Wykonywane na trzy głosy pieśni w dalszym ciągu stanowią niezbywalny element gruzińskiej kultury współczesnej. Można je usłyszeć w kościołach i klasztorach w całym kraju, ale również wieczorami na małych uliczkach w Tbilisi, lub na polach, podczas żniw. Są też nieodłącznym elementem gruzińskiej uczty, czyli supry.

Balet

Tbilijski balet przeżył niedawno rene-



sans dzięki powrotowi i inspiracji Nino Ananiaszwili – byłej primabaleriny moskiewskiego Teatru Bolszoi. Najwyższej klasy przedstawienia stanowią kontynuację tradycji tańca wielkich gruzińskich tancerzy, takich jak George Balanchine.

Gruziński taniec

Gruziński taniec, podobnie jak pieśni polifoniczne, to główny „towar eksportowy” naszego kraju. Gruziński Narodowy Zespół Taneczny jeździ z występami po



KULTURA

całym świecie przez większą część roku.

hipnotyzujący i niezapomniany.

Charakterystycznymi elementami zapierającej dech w piersiach choreografii są pełne energii, żywiołowe podskoki mężczyzn, szczęk krzyżowanych w powietrzu mieczy, sypiące się iskry i wbijane w podłogę, ostre jak brzytwa topory. Stanowi to kontrast dla pełnych wdzięku i elegancji, pięknych tańców kobiet. Jeśli dodamy do tego bajecznie kolorowe kostiumy, inspirowane tradycyjną kulturą gruzińskiej wsi, energiczną grę na bębnach, dźwięki piszczałek i akordeonu, to efekt końcowy będzie wprost

Aby doświadczyć takiej kultury, dołącz do nas i ciesz się najlepszymi chwilami w życiu...

Informacje dla podróżnych

WIZY

Podróźni wszystkich narodowości muszą posiadać paszport, ważny co najmniej przez sześć miesięcy od daty przekroczenia granicy. Obowiązek wizowy nie dotyczy obywateli m.in.: Stanów Zjednoczonych Ameryki, Kanady, Japonii, Izraela, Libanu, państw członkowskich Unii Europejskiej, Federacji Rosyjskiej, krajów GCC (Rada Krajów Zatoki Perskiej). Wizy nie obowiązują obywateli WNP, z wyjątkiem Turkmenistanu.

Więcej informacji znajduje się na stronie Ministerstwa Spraw Zagranicznych Gruzji:

www.mfa.gov.ge

http://mfa.gov.ge/index.php?lang_id=ENG&sec_id=96&info_id=10474

JAK DOJECHAĆ

SAMOLOTEM

Bezpośrednie samoloty do Tbilisi latają z wielu miast Europy i Azji. Połączenia non-stop dostępne są z Amsterdamu, Monachium, Rygi, Wiednia, Frankfurtu, Pragi, Paryża, Warszawy, Stambułu, Dubaju, Tel-Awiviu, Aten, Baku, Rzymu, Moskwy, Jekaterynburga, Kijowa, Mińska, Alma-Aty, Astany, Aktau, Teheranu, Urumczy, Londynu, Dohy oraz Irbil.

MIĘDZYNARODOWY PORT LOTNICZY W BATUMI

Bezpośrednie połączenia lotnicze do Batumi oferują następujące lotniska: Tbilisi, Moskwa, Kijów, Stambuł, Mińsk, Moskwa-Domodedowo, Kijów.

MIĘDZYNARODOWY PORT LOTNICZY W KUTAISI

Bezpośrednie połączenia lotnicze do Kutaisi oferują następujące lotniska: Kijów, Donieck, Charków, Warszawa, Katowice, Moskwa.

DROGĄ LĄDOWĄ

Do Tbilisi można dojechać autobusem. Codzienne kursy odbywają się z Baku, Stambułu, Ankary, Trabzonu, Erywania i Aten.

POCIĄGIEM

Gruzja jest połączona siecią kolejową z Armenią i Azerbejdżanem. Pociągi z Baku do Tbilisi kursują codziennie. Bardziej szczegółowe informacje oraz rozkłady jazdy dostępne są na stronie internetowej: www.railway.ge

DROGĄ MORSKĄ

Do Gruzji można dostać się również promem, który odpyływa co tydzień z portów w Iłiczewsku i Odessie na Ukrainie.

ZAKWATEROWANIE

W dużych miastach, takich jak Tbilisi czy Batumi, turysta z

łatwością znajdzie zakwaterowanie: od międzynarodowych, 4-gwiazdkowych hoteli począwszy, na prywatnych kwateryach skończywszy. W regionach wiejskich dominują 3-gwiazdkowe hotele rodzinne, zakwaterowanie typu bed & breakfast oraz kwatery prywatne.

KUCHNIA

Tbilisi obfituje w doskonale restauracje serwujące zarówno tradycyjne potrawy gruzińskie, jak i dania kuchni międzynarodowej. Natomiast poza stolicą dominują tradycyjne, lokalne potrawy.

KLIMAT

Klimat w Gruzji charakteryzuje ogromna różnorodność, szczególnie biorąc pod uwagę niewielkie rozmiary kraju. Góry Wielkiego Kaukazu odgrywają istotną rolę w łagodzeniu klimatu, chroniąc wnętrza terytorium przed zimnym powiatrem z północy. Z kolei Mały Kaukaz stanowi barierę dla bardzo suchego i gorącego powietrza z południa. Średnia temperatura latem waha się od 19 °C do 22 °C, a zimą od 1.5 °C do 3 °C.

WALUTA

Oficjalna waluta w Gruzji to lari (GEL), które dzieli się na 100 tetri. Jedno lari to 0,46 EUR, lub 0,60 USD (dane ze stycznia 2012 r.). Duże hotele akceptują płatność kartami kredytowymi, jednak poza ośrodkami miejskimi nie jest to regulą. W dużych i większych miastach powszechnie są banknoty.

ELEKTRYCZNOŚĆ

Napięcie elektryczne w gniazdkach wynosi 220 V, 50 Hz. Standardowe wtyczki stosowane w krajach Unii Europejskiej działają również na terytorium całej Gruzji.

TELEFONY

Numer kierunkowy do Gruzji to +995, natomiast do Tbilisi: +322. Trzej najwięksi operatorzy telefonii komórkowej w Gruzji: Geo-cell, MagtiCom i Beeline pokrywają zasięgiem niemal całą powierzchnię kraju. W Gruzji powszechnie dostępne są również strefy Wi-Fi, które umożliwiają bezpłatne korzystanie z Internetu.

Blisze informacje dostępne są na stronie internetowej: www.georgia.travel

OPIEKA ZDROWOTNA

Jak w przypadku każdej podróży, zdecydowanie zaleca się wykupienie odpowiedniego rodzaju ubezpieczenia. Gruzja ma doskonałe placówki opieki zdrowotnej. Numer alarmowy w nagłych przypadkach to 112 (Departament Zarządzania Kryzysowego).



www.georgia.travel

Free hotline (24/7)

0 800 800 909

Georgian National Tourism Administration

ul. Sanapiro 4, 0105, Tbilisi, Gruzja

Tel: +99532 2436999 Fax:

+99532 2436085

E-mail: info@grta.ge

www.grta.ge

[www.fb.com/GeorgiaAndTravel](https://www.facebook.com/GeorgiaAndTravel)